

වැඩෙන සමාජ ආතතීන් මධ්‍යයේ බුසිලය ලෝක කුසලාන තරගාවලියේදී අන්ත පරාජයක් ලබයි

Brazil suffers World Cup rout amid mounting social tensions

බිල් වැන් ඕකන් විසින්
2014 ජූලි 10

සලෙසා ලෙස හඳුන්වනු ලබන බුසිලයේ ජාතික පාපන්දු කන්ඩායම ජර්මනිය වෙතින් ලත්, ගෝල 7-1 ක අන්ත පරාජය, දීර්ඝ කාලයක් පුරා ලෝක පාපන්දු ක්‍රීඩාවේ අගනගරය ලෙස හඳුන්වනු ලැබුණා වූ ද මෙවර ලෝක කුසලානයේ සත්කාරකයා වූ ද බුසිලය තුළ කටුක දෝෂාරෝපන රැල්ලක් මුදා හැර තිබේ. 09 දා ප්‍රමුඛ පෙලේ දිනපතා පුවත්පත් සිය මුල් පිටුවේ දැවැන්ත සිරස්තල යොදමින් එම පරාජය, “අපකීර්තියක්”, “ලැජ්ජාවක්” හා “ගර්භාවක්” ලෙස හැඳින්වූ අතර එක පුවත්පතක් අමු අමුවේම බුසිල කන්ඩායමේ පුහුණුකරුට “අපායට පලයන්” යයි කියා සිටියේය.

සියලු හෙලාදැකීම් හා ලය පැහැරීම් මධ්‍යයේ යමෙකුට බුසිලියානු ක්‍රීඩකයන් පිලිබඳ ගැඹුරු අනුකම්පාවක් ජනිත වීම වැලැක්විය නොහේ. එය බුසිලය විසින් කවර හෝ ලෝක කුසලාන තරගාවලියකට ඉදිරිපත් කෙරුණු ලාබාලතම කන්ඩායම් අතරින් එකක් වූ අතර මෙම අවසාන පූර්ව තරගයට ඔවුන්ට මුහුණ දීමට සිදුවූයේ කොලොම්බියාව සමඟ තරගයේදී කොන්ද බිඳුණු, ඔවුන්ගේ ජාත්‍යන්තර කීර්තියට පත් ප්‍රහාරක නේමා ද එම තරගයේදීම තරඟ තහනමකට භාජනය වූ නායක තියාගෝ සිල්වා ද නොමැතිව ය.

විනාඩි හයක් තුළ ගෝල හතරක් ලබා ගනිමින් ජර්මන් පිල එල්ල කළ නිර්දය ප්‍රහාරය සැලකූ කල, මෙම ක්‍රීඩකයන් දෙදෙනාගෙන් කෙනෙකු හෝ ඒ දෙදෙනාම වුව හෝ ඉකුත් අඟහරුවාදා බෙලෝ හොරිසෝන්තේනි මිනිරාවෝ ක්‍රීඩාංගනයේ තරගයට සහභාගී වූවා නම් වුව ද ඉන් කවර හෝ වෙනසක් සිදුවන්නට තිබිණිදැයි ක්‍රීඩා ලේඛකයන් ගනනාවක් ප්‍රශ්න කොට තිබිණි. තවද, ඊට ඉහත තරගවලදී දකින්නට ලැබුණු බුසිල කන්ඩායමේ දුබලතා ද ඔවුන් විසින් සැලකිල්ලට ගනු ලැබ තිබිණ.

කෙසේ වෙතත් වෙනත් සිත් කලඹන සුලු ලකුණු ද පල වී තිබිණි. පිටියේ සීමා රේඛාවන්ගෙන් පිටත සිටිමින් හඬා වැටුණු ක්‍රීඩකයන්ගේ ආධාරයට කන්ඩායමේ මනෝ විද්‍යාඥයා කැඳවන ලද අවස්ථා තිබිණි. ඉන් ඇතැමෙකු පාලනය නොකළ හැකි පරිද්දෙන් ඉකි ගසා වැලපෙමින් සිටියහ.

කන්ඩායමේ සාමාජිකයන් මත පැටවුණු අප්‍රමාන වූ පීඩනයන්, ජර්මානු ප්‍රහාරය ඉදිරියේ ඔවුන්ගේ බිඳවැටීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛ කාර්යයක් ඉටු කර තිබුණා විය යුතුය. ලෝක කුසලාන තරඟ වෙනුවෙන් දැවැන්ත සම්පත් සම්භාරයක් ආයෝජනය කළ ආන්ඩුවකට, ලොව පුරා බිලියන 1.6ක ජනකායක් නරඹනු ලබන තරගයේ ජයග්‍රහනය, ලෝක රඟ මඬල මත බුසිල ධනෝශ්වරයේ උත්කූමනය විදහා දැක්වීමේ ප්‍රදර්ශන කුඩුවක් ලෙස යොදා ගැනීමට අවශ්‍ය ව තිබූ බැව් කොතෙකුත් පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබිණි.

එවන් දේශපාලන අභිප්‍රායයන් සඳහා ලෝක කුසලාන තරඟ හා අනෙකුත් ක්‍රීඩා ඉසව් යොදා ගැනීම කිසිසේත්ම අලුත් දෙයක් නොවේ. ඒ පිලිබඳ උදාහරන වලින් වඩාත් අපකීර්තිමත් උදාහරනය වනුයේ ආපේන්ටිනාවේ ජනරාල් ජෝර්ජ් විදෙලා ආඥාදායකත්වය විසින් සත්කාරකත්වය සපයන ලද 1978 ලෝක කුසලාන තරගාවලියයි. එහිදී ලේ ගංගාවක කරවටක් ගිලි සිටි රජයේ නීත්‍යානුකූලභාවය තහවුරු කරනු වස් යොදා ගැනුණු ආපේන්ටිනා ජයග්‍රහනයක් වෙනුවෙන් ජන සමූහයන් නැගූ ජය සෝෂා, වධ කඳවුරුවල රඳවා ගෙන සිටි දේශපාලන සිරකරුවන්ට අසන්නට ලැබිණි.

කෙසේ වෙතත්, ඇත්තෙන්ම කිසිදා නොඇසූ විරූ වැදගත්කමක් - හා මුදල් සම්භාරයක් - බුසිලයේ පීටි (කම්කරු පක්ෂ) ආන්ඩුව මේ වෙනුවෙන් ආයෝජනය කරන ලදී. පාපන්දු ක්‍රීඩාවේ ජාත්‍යන්තර පාලනාධිකාරය වන ෆිෆා (fifa), 2014 ලෝක කුසලාන තරඟ සත්කාරකයා වීමේ අයිතිය 2007 දී සිය රටට ප්‍රදානය කළ කල්හි එවකට බුසිලයේ ජනාධිපතිවරයා වූ ලුයිස් ඉනාසියෝ ලූලා ද සිල්වා මෙසේ ප්‍රකාශ කළේය: “හරය වශයෙන් ගත් කල, අප මෙහිදී භාරගන්නේ අප, වැඩෙමින් පවත්නා ස්ථායී ආර්ථිකයක් බව, ස්ථාවරත්වය අත්පත් කර ගත් රටවල් අතරින් එකක් බව, ජාතියක් වශයෙන්, ආන්ඩුවක් වශයෙන්, ලෝකයට ඔප්පු කිරීමේ වගකීමයි.”

ඒ වෙනුවෙන් ක්‍රීඩාංගන හා දශ ලක්ෂ 200ක් වන බුසිල මහජනයාගේ විශද සමාජ අවශ්‍යතාවයන්ට මෙලෝ සම්බන්ධයක් නැති යටිතල පහසුකම් ඉදිකිරීම සඳහා මහජන අරමුදලින් ඩොලර් කෝටි 11කට වැඩි ධනස්කන්ධයක් පොද්ගලික සමාගම් අතර බෙදා දීමට රජය කටයුතු කළේය. ක්‍රීඩාංගන ඉදිකිරීම්වලදී පමණක් ඇස්තමේන්තු කළ පිරිවැය සියයට 300කින් ඉක්මවා ගිය අතර, රියෝ සහ සාවෝ පාවුලෝ සම්බන්ධ කෙරෙන අධිවේගී දුම්රිය මාර්ගයක් ඇතුලු යටිතල පහසුකම් සඳහා යෝජනා ආයෝජනයන් මුලුමනින්ම පසෙකට දමනු ලැබිණ.

ලූලා විසින් ප්‍රකාශිත - හා ෆිෆා විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ - “ස්ථාවරත්වය” නිර්මානය කරනු වස් දශ ලක්ෂ කාලක මහජනයාට වෙනත් නිවාසවලට යාමට බල කෙරිණි. දහස් ගනන් පවුල් උන් හිටි තැන් නැති තත්වයට ඇද දමන ලදී. මිලිටරිකෘත බුසිල පොලිසිය, ෆාවෙලා පැල්පත් නගරය අල්ලා ගත් අතර විරෝධතා නිර්දය ලෙස මැඩ පවත්වනු ලැබීය. තරඟ පැවැත්වෙන ක්‍රීඩාංගන අවට ප්‍රදේශවලට සැබවින්ම යුද්ධ නීති පනවන ලදී. මාවන්වල සිටි දරුවන් හා උන්හිටිතැන් නැති පුද්ගලයන්, මිනීමරු පොලිස් කල්ලි විසින් මරා දමනු ලැබූ බවට වාර්තා පල විය.

එමෙන්ම, පාපන්දු සමඟ පැවති ඓතිහාසික ජාතික අනන්‍යතාවය නොතකා, සිය රටවාසීන් බහුතරයක් ලෝක

කුසලාන තරග බුසිලයේ පැවැත්වීමට එරෙහිවීම, තුරුනු බුසිල ක්‍රීඩකයන්ට නිසැකවම විත්ත පීඩා පැමිණ වූ කරුණක් විය. ලෝක කුසලාන තරග සඳහා පූර්ව සුදානම්වීම් සිදු කල දිනවල පැවැත්වූ ජනමත විචාරනයක දී පෙනී ගියේ මෙම ක්‍රීඩා තරග සිය රටට අයහපත් බව සියයට 61ක් විශ්වාස කල බවයි.

මෙම තරගාවලිය පසුගිය වසරේ දශ ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ජනයා විදි කරා කැඳවූ දැවැන්ත ජාතික පරිමාන විරෝධතාවන්හි ඉලක්කය බවට පත් විය. පලමු අවස්ථාවේ එය පැන නැගුනේ ප්‍රවාහන ගාස්තු ඉහල දැමීමට එරෙහිවය. ෆෆා ක්‍රීඩාංගන වෙනුවට අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සේවා හා නිවාස සඳහා මුදල් වැය කල යුතුයැයි සටන් පාඨ ඉදිරිපත් විය.

බොහෝ දුරට ඒවායේ පැවති විසිරුනු පන්ති ස්වභාවයත්, කිසිදු පැහැදිලි නායකත්වයක් හෝ වැඩ පිලිවෙලක් නොපැවතීමත් - හා එමෙන්ම ප්‍රචන්ඩ මර්දනයත් - හේතුවෙන් මෙම විරෝධතා ක්ෂය වී යන අතරතුර තරගාවලිය කෙරේ වූ පිලිමල් බව දිගින් දිගටම වැඩුණි. එහි තියුනුම ප්‍රකාශනය පල වූයේ කම්කරු පන්තිය තුළිනි.

තරගාවලියේ ආරම්භයට සති කිහිපයක් පමණක් තිබියදී බුසිල කන්ඩායම ගමන් ගත් බස් රථය එහි පුහුනු කඳවුරට යන අතරතුර දී අවහිර කර තවත්වන ලදී. වැඩ වරා සිටි සිය ගනනක් ගුරුවරු මාර්ගයේ වාඩි ලා ගෙන, රථයේ පැතිවලට තඩ්බාමින් සටන් පාඨ කීහ. එම සටන් පාඨ මගින්, ලෝක කුසලාන තරගවලට මුදල් වැය කිරීම හෙලා දකිමින් ඒ වෙනුවට නිසි වැටුප් නොලබන රටේ ගුරුවරුන් හා නිසි ප්‍රතිපාදන නොලබන පාසැල් වෙනුවෙන් මුදල් යොදවන ලෙස බල කෙරිණි.

මෙම නැගෙන අතෘප්තිකර පසුබිම හමුවේ බුසිලයානු ආර්ථිකය මුලුමනින්ම ඇතහිට ඇත. උද්ධමනය අනවරත ලෙස ඉහල යන තත්වයක් තුළ පවා මේ වසරේ අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය යන්තම් සියයට 1ක මට්ටමේ පවතී. "බොස්ලා ෆැමිලියා" හා "බුසිල් සෙම් මිසරියා" වැනි අවම සමාජ සහනාධාර වැඩ පිලිවෙලේ ආධාරයෙන් දශ ලක්ෂ 20ක ජනයා දරිද්‍රතාවයෙන් ගොඩ ගැනීම ගැන පීටී ආන්ඩුව පම්පෝර් ගසන අතර වැඩ කරන මහා ජනතාවත්, ආර්ථික හා දේශපාලන බල ඒකාධිකාරය සතු තුනී ස්ථරයත්, අතර ඇති අගාධය අත් කවර කලෙකටත් වඩා පුලුල් වී ඇත. මාධ්‍ය විසින් "මධ්‍යම පන්තිය" ලෙස වර්ත ගන්වනු ලබන මිලියන ගනනාවක් ජනයා ද අන්ත දරිද්‍රතාවයට යළි ඇදවැටීමේ අද්දර පසුවෙති.

ලෝක කුසලාන තරගාවලියේ දී ලද පරාජයේ දේශපාලන ගමායන් බුසිලයාහි සිට වෝල් විදිය දක්වාම ප්‍රවේශමෙන් කිරා බැලෙමින් පවතී. දැනට බලයේ සිටින කම්කරු පක්ෂ (පාර්ටි ඩොස් ට්‍රැබල්හඩොස්) ජනාධිපති ඩිල්මා රුසෙෆ් ද ඇතුලු ප්‍රධාන ජනාධිපති අපේක්ෂකයන් සියලු දෙනා බුසිල ජනතාවට ශෝක ප්‍රකාශ නිකුත් කල අතර, ඔක්තෝබරයේ පැවැත්වෙන ජාතික මැතිවරනයේ දී පීටීය බලයේ සිටි දශකයක අවසානය සනිටුහන් කිරීමට ලෝක කුසලාන පරාජය ගසා කැමේ අපේක්ෂාවෙන් රටේ දේශපාලන

දක්ෂිණාංගය කෙල හලමින් සිටී.

පරාජයෙන් ඉක්බිති කැරලි මර්දන උපකරනවලින් සන්තද්ධ විශාල මිලිටරි පොලිස් බලඇණි, බෙලෝ හොරිසොන්ටේ, සාවෝ පාවුලෝ, රියෝ ද ජෙනයිරෝ හා අනෙකුත් බුසිලයානු නගරවල විදි අරක්ගත් අතර ජයග්‍රාහි ජර්මානු කන්ඩායම ක්‍රීඩාගාරයෙන් එලියට ගෙන යාම සඳහා අතිවිශාල පොලිස් ආරක්ෂක බලඇණියක් සපයා තිබිණි.

කෙසේ වෙතත් විරෝධය දැක්වීමක් වී නම් ඒ සුලු වශයෙන් පමණකි. ක්‍රීඩාගාරය තුළදීම ධනවත් ක්‍රීඩා ලෝලීහු ජනාධිපති රුසෙෆ්ට එරෙහිව, පසුගිය මාසයේ ලෝක කුසලාන තරග සමාරම්භයේදී ඔවුන් කල පරිදි ම, අශිෂ්ට වචන කියමින් සෝෂා කලහ. පීටීය විසින් නියෝජනය කෙරෙනැයි කියනු ලබන සමාජයේ පහල ස්ථර කෙරෙන් නැග එන දිනෙන්දින වැඩෙන ප්‍රතිරෝධය අභියස, ඔවුන් සැබැවින්ම සේවය සපයනු ලබන වරප්‍රසාදිත පන්තිම මෙසේ පීටීය ප්‍රතික්ෂේප කරන බව පලවීම, එහි දේශපාලන සැලකිල්ලට හේතු වන කරුණකි.

සාවෝ පාවුලෝහි දී බස් ගනනාවක් ගිනි තබන ලද අතර විද්‍යුත් උපාංග වෙලදසැලක් කොල්ල කා තිබිණි. තරගය නැරඹීමට ක්‍රීඩා ලෝලීන් එක් රොක්ව සිටි මත්පැන්හල් වල ගුට්බැට හුවමාරු කිහිපයක් ද වාර්තා විය.

අවසානයට පැවති මහජන විරෝධතා, ලෝක කුසලාන තරගාවලිය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ නාමයෙන් පැවැතුනු තතු තුල, තරග පරාජයට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ක්ෂතික මහජන කැලඹීමක් ඇති නොවීම කිසිසේත්ම මවිතයට කරුණක් නොවේ. කොයිහැටි වෙතත්, මෙම සමස්ත අත්දැකීම සම්බන්ධයෙන් කෝපයක් දැල්වෙමින් තිබේ. අන්තිමේදී ලෝක කුසලාන තරග ඉරිදා නිමා වනු ඇති අතර පෙනී යන පරිදි එහි නින්තාදය තවත් කාලයක් යන තුරු ලතින් ඇමරිකාවේ විශාලතම දේශයේ සමාජ හා දේශපාලන පරිනාමය තුල පිලිඨවී දෙනු ඇත.

තමන් ලද දරුනු පරාජයෙන් පසු 08දා තරගයෙහි බුසිල කන්ඩායමේ නායකත්වය දැරූ ඩේවිඩ් ලූවිස් මාධ්‍යය අමතා විත්තාවේගයන්ගෙන් ඇලලී ගිය ප්‍රකාශයක් කරමින් මෙසේ සමාව ඉල්ලා සිටියේය: "සියලු බුසිලයානුන්ට මා කියන්නේ මෙයයි. මට අවශ්‍ය වූයේ හැම දෙනාම සිනාසෙමින් සිටිනු දැකීමටයි. මුලු බුසිලයම පාපන්දු පිලිබඳව සතුටු වනු දැකීමට මට කෙතරම් අවශ්‍ය වී දැයි දෙවියෝ දනිති."

ඔහු තවදුරටත් මෙසේ කීය: "ක්‍රීඩා ලෝලීන් - බුසිල ජනතාව - හා ජාතික කන්ඩායම වන අප අතර සමීප සම්බන්ධතාවය, හුදෙක් පාපන්දුවලට සීමාවී නැත. ජීවිතයේ අනෙකුත් දේ අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ද එම සමීප බැඳීම් යොදා ගනු ඇතැයි මම පුර්වනා කරමි."

27 හැවිරිදි පාපන්දු ක්‍රීඩකයා තමන් අදහස් කලේ කුමක්දැයි පැහැදිලි නොකලත්, ඉදිරි කාල පරිච්ඡේදය තුල බුසිල වැඩකරන ජන සමූහයන්, ලාභය මත පදනම් වූ සමාජ ක්‍රමයන් එය ආරක්ෂා කරන, පවතින දේශපාලන ව්‍යුහයන් විසින් තමන්ට අහිමි කොට ඇති "ජීවිතයේ අනෙකුත් දේ" වෙනුවෙන් අරගලයට පිවිසෙන බවට කිසිදු සැකයක් නැත.